

Uchwała Nr SO.14.4012.143.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 21 kwietnia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szydłowo za rok 2025
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Szydłowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2025 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki

opinię pozytywną

U z a s a d n i e

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Szydłowo za 2025 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tutaj Izbie w dniu 30 marca 2026 r.).

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na rok 2025 (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szydłowo na lata 2025-2038 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2025 r.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych z omówieniem wydatków majątkowych, w tym realizowanych z udziałem środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Programu Odbudowy Zabytków oraz Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a także realizowanych w ramach funduszu sołectkiego. Wójt odniósł się do wykonania planowanych wydatków zarówno bieżących i majątkowych wskazując na przyczyny i okoliczności wykonania poszczególnych wydatków na poziomie niejednokrotnie zdecydowanie niższym od planowanego bądź niewykonanie niektórych wydatków. Ponadto wskazano stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Przedstawiono dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień oraz skutkach decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Przedstawiono również przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2025 r.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in. dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na 2025 rok i wydatki nimi finansowane, wykonanie planu finansowego środków z Funduszy Pomocy na rok 2025 oraz planu finansowego na zadania realizowane z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych w roku 2025, zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami, realizację dochodów z tytułu kar i opłat, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy prawo ochrony środowiska oraz przeznaczenie tych środków na wydatki związane z ochroną środowiska.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o zmianach dokonanych w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Szydłowo za 2025 rok zamknął się nadwyżką w wysokości 5.616.855,86 zł, (przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 1.590.473,27 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w kwocie 93.854.300,52 zł, co stanowi 96,37 % planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 83.969.311,89 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 9.884.988,63 zł,
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 88.237.444,66 zł, co stanowi 89,15 % planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 68.607.901,39 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 19.629.543,27 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 15.361.410,50 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W okresie sprawozdawczym Gmina Szydłowo dysponowała przychodami z tytułu:
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.561.598,30 zł, które zostały zaangażowane w realizację budżetu roku 2025 w kwocie 2.560.905,71 zł;
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 4.370.245,09 zł, które nie zostały zaangażowane w realizację budżetu roku 2025.Rozchody budżetu zostały zrealizowane w wysokości 970.432,44 zł, w całości z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek długoterminowych.
Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 r.

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych

oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosło 21.932.831,89 zł, co stanowi 23,37 % wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 2.492.271,91 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 należności na koniec 2025 roku wynoszą 4.393.748,93 zł, w tym zaległości 3.744.157,93 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych dochodów. Wielkość zaległości na koniec roku 2025 w porównaniu z rokiem 2024 uległa zwiększeniu o kwotę 210.986,37 zł.
6. Nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych, wystąpiły natomiast przypadki, iż suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków sklasyfikowanych w paragrafach: 4260 (rozdział 40002, 80103); 4280 (rozdział 85516); 4300 (rozdział 01044, 40002); 4330 (rozdział 85508); 4360 (rozdział 85219) o łączną kwotę 113.154,80 zł.
W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy, a mianowicie:
 - w § 15 pkt 2 uchwały budżetowej na 2025 r. Rada Gminy upoważniła Wójta do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w roku następnym,
 - w § 17 Rada Gminy określiła sumę 4.000.000,00 zł, do której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.Natomiast w uchwale Nr IX/89/2024 Rady Gminy Szydłowo z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szydłowo na lata 2025-2038 Rada Gminy upoważniła Wójta w § 3 ust. 1 do zaciągania zobowiązań:
 - 1) związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku Nr 2 do uchwały;
 - 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy.
7. Dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 4560), kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych (§ 4590), kar, odszkodowań i grzywien wypłaconych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 4600), oraz pozostałych odsetek (§ 4580) w kwocie 59.051,71 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków.
8. Dochody z tytułu opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych wynoszą 119.995,58 zł (rozd. 75618 § 0480) oraz wpływy z części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wynoszą 32.666,96 zł (rozd. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją

gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w wysokości 145.201,28 zł (załącznik Nr 17 do Sprawozdania). Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 38.790,98 zł. Zatem niewykorzystane środki z lat ubiegłych wynoszą 46.252,24 zł.

Na stronie 160 wskazano: „(...) Zatem środki z opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich będą powiększać planowane wydatki w budżecie następnego roku.”

Na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej Gminy Szydłowo na rok 2026 (po zmianach) przychody z niewykorzystanych środków z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (ujęte w § 905) zaplanowano w kwocie 12.385,86 zł.

9. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 3.525.722,23 zł (w tym § 0490 w kwocie 3.487.141,91 zł), a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 3.702.858,23 zł (rozd. 90002). Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 18.902,54 zł.

Zatem poniesione wydatki na system gospodarki odpadami były wyższe od dochodów uzyskanych z ww. opłat o kwotę 158.233,46 zł. W dniu 26 listopada 2025 r. Rada Gminy Szydłowo podjęła uchwałę Nr XXIII/213/2025 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wyżej wymieniona uchwała miała zastosowanie do roku 2025.

Należy zauważyć, że na koniec 2025 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą 354.950,69 zł, a należności z tytułu naliczonych odsetek 138.724,58 zł. Zobowiązanie niewymagalne stanowią wartość 15.116,48 zł i dotyczą naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2025 rok wraz z pochodnymi.

W przedłożonym sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2025 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

10. W załączniku Nr 11 do sprawozdania poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690) w wysokości 4.106.035,14 zł (na planowane 1.725.337,35 zł) oraz wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej wysokości 2.325.780,80 zł. W przychodach budżetu roku 2025, w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wpływów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska kwocie 1.171.429,49 zł. Zatem niewykorzystane środki z tego źródła wynoszą 2.951.683,83 zł. W przedłożonym sprawozdaniu przy opisie ww. dochodów (str. 36) poinformowano, że

„ponadplanowy dochód zostanie wprowadzony w roku 2026 po stronie przychodów”. Na dzień wydania niniejszej opinii w przychodach budżetu 2026 roku niewykorzystane w latach ubiegłych dochody z powyższego źródła zostały zaplanowane w § 905 w wysokości 2.380.338,42 zł.

- IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2025 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.